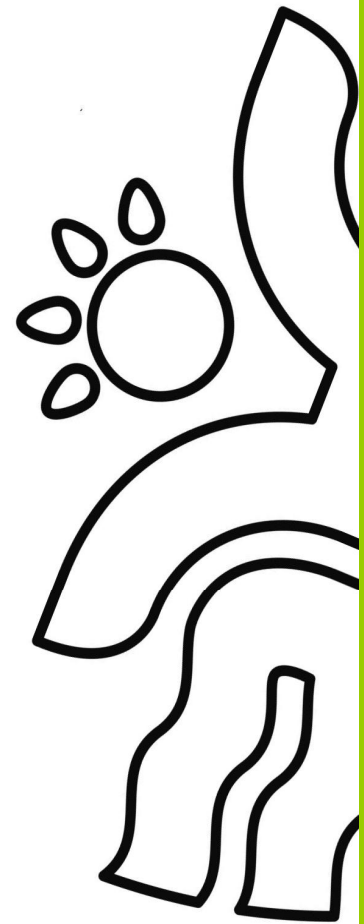

Hjørring Kommune

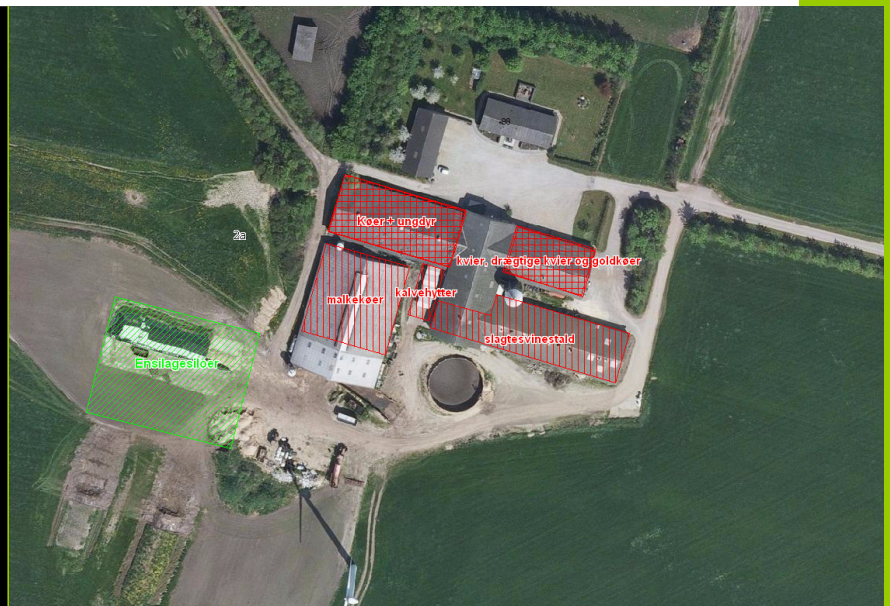
Miljøgodkendelse af kvæg- og svinebruget på Jonstrupvej 98, Hjørring

Udvidelse af svinebesætning med samtidig ændring i kvægbesætningen

– Ændring fra 390,95 DE til 386,34 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed
25. juni 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering.....	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	4
2.	Generelle forhold.....	5
2.1.	Beskrivelse af virksomheden	5
2.2.	Meddelelsespligt.....	5
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen	5
2.4.	Ophør	5
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
3.2.	Placering i landskabet	7
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	7
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	7
4.2.	Ventilation.....	10
4.3.	Fodring	11
4.4.	Ensilage	12
4.5.	Energi og vandforbrug	12
4.6.	Spildevand herunder regnvand.....	12
4.7.	Affaldshåndtering.....	13
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
5.	Gødningsproduktion og –håndtering.....	13
5.1.	Gødningstyper og mængder	13
5.2.	Flydende husdyrgødning	14
5.3.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	15
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	16
6.1.	Lugt.....	16
6.2.	Fluer og skadedyr.....	17
6.3.	Støj fra anlægget og maskiner	17
6.4.	Transport.....	18
6.5.	Støv fra anlæg og maskiner.....	19
6.6.	Lys	19
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	20
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	20
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	21
7.3.	Vandløb og søer.....	22
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	23
7.5.	Fjord og hav	23
7.6.	Grundvand.....	23
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	24
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	26
9.1.	Alternative løsninger	26
9.2.	0-alternativet.....	26

10. Bilag	27
10.1. Bilag 1: Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	27
10.2. Bilag 2: Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	30
10.3. Bilag 3: Transportveje.....	31
10.4. Bilag 4: Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	32
10.5. Bilag 5: Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter	39
10.6. Bilag 6: Kort fra beredskabsplan, der viser indsatsområder ved uheld.....	40

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Peter Nielsen, Jonstrupvej 98, 9800 Hjørring har ansøgt om en miljøgodkendelse for ændring i svine- og kvægbesætningen fra 390,95 DE til 386,34 DE¹. I forbindelse med ændringen skal der bygges til den eksisterende kviestald (1.1.3.), mellem denne og svinestalden, etableres fire nye plansiloer til ensilage opbevaring (i alt ca. 2.400 m²) og foretages en mindre ombygning af svinestalden. Der bygges traditionelt landbrugsbyggeri, der ikke afviger fra almindelig standard og opføres i stil med den eksisterende stald.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 09-07-2009.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring af svine- og kvægproduktionen på Jonstrupvej 98, 9800 Hjørring i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Etablering af skrabere på spalter i stalden (*vilkår 4.1.2.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1. & 4.3.2.*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 4.4.1. & 4.4.2.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.6.1. & 4.6.2.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 5.2.1.*)
- Placering af markstak med komposteret dybstrøelse (*vilkår 5.3.1 & 5.3.2.*)
- Maksimale støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)
- Yderligere efterafgrøder i sædskiftet (*vilkår 7.6.1.*)
- Sædskifte med et maksimalt udvaskningsindeks (*vilkår 7.6.2.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens ydelses-/produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Ydelseskontroller / Effektivitetskontroller / Mejeriafregninger / slagterifregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderanalyser / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol / en-dages foderkontrol.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter og efterafgrøder er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Der skal gøres opmærksom på, at kommunen har direkte adgang til CHR-registeret, til gødningsregnskaberne og til ansøgninger om tilskud efter enkeltbetalingsordningen m.v.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 16.12.2009.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 06.05.2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 21.06.2010.

Der indkom ingen bemærkninger.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort i uge 26 2010 med en klagefrist til den 28.07.2010. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 28.07.2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: postlandbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Ændringen skal være gennemført inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er ændringen ikke fuldt gennemført indenfor de 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Jonstrupvej 98, 9800 Hjørring. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 36574, og ejendommen har CVR nr. 17971549.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 03.06.2009, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Det samme gør dyreholdets størrelse inden for samme dyretype som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtgrænser, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.4. Ophør

Vilkår:

2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3 og 4.

Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 430 meter til nærmeste beboelse, der ligger øst for staldbygningerne. Afstanden skal måles fra nærmeste staldbygning til nærmeste punkt på beboelse.

745 meter nordvest for de nye ensilagesiloer findes den nærmeste nabo uden landbrugspligt, Liver Mølle Kro. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Sønderlev, der er beliggende ca. 2.300 meter øst for ejendommens anlæg. Der er 2.200 meter til nærmeste byzone, Hjørring.

Afstand til nærmeste skel samt nærmeste nabobeboelse med og uden landbrugspligt

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af fire nye ensliagesiloer (ca. 2.400 m²) og en tilbygning til den eksisterende stald. Byggeriet vil blive opført i samme materialer som det eksisterende staldsystem.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab m.m.) for området.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

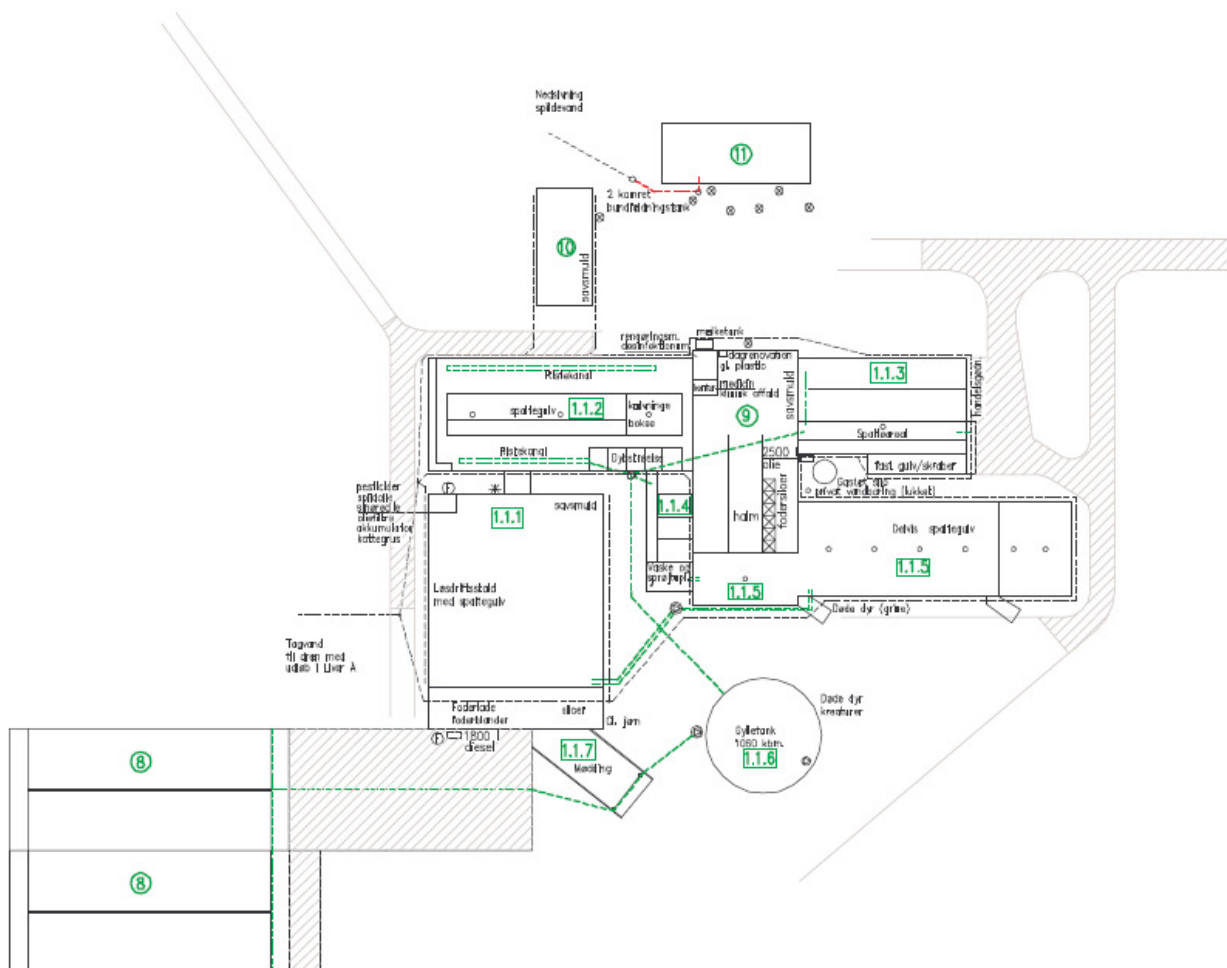
Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

4.1.2. Der skal etableres robotskraber på spalterne i kostalden (staldafsnit 1.1.1).

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal mdr. på græs pr år - udenfor udbringningsarealet
Årskøer, tung race. Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.1.1		127	169,49	
Årsopdræt, tung race. Sengestald m. spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.1.2	3 – 12 mdr.	57	19,86	
Småkalv, tungrace. Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.2	1,5 – 3 mdr.	10	2,58	
Tyrekalv, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.2	40 – 60 kg	90	1,18	
Småkalv, tungrace. Dybstrøelse (hele arealet)	1.1.2	0 – 0,5 mdr.	4	0,90	
Årskøer, tung race. Bindestald med riste	1.1.2		30	40,04	
Årsopdræt, tung race. Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.1.3	12 – 18 mdr.	13	6,17	5

<i>Åropdræt, tung race. Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>	1.1.3	26 – 28 mdr.	4	2,71	
<i>Årskøer, tung race. Sengestald m. spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>	1.1.3		6	8,01	
<i>Åropdræt, tung race. Sengestald m. fast gulv</i>	1.1.3		25	11,87	5
<i>Åropdræt, tung race. Sengestald m. fast gulv</i>	1.1.3	26 – 28 mdr.	9	6,09	
<i>Årskøer, tung race. Sengestald m. fast gulv</i>	1.1.3		12	16,02	
<i>Småkalv, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)</i>	1.1.4	0,5 – 1,5 mdr.	6	1,42	
<i>Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)</i>	1.1.5	32 – 107 kg	3600	100	900 stipladser
Dyreenheder i alt				386,34	

Anlægstegning: 1.1.1: Kostald, 1.1.2: Køer og opdræt, 1.1.3: Goldkøer og opdræt, 1.1.4: Kalvehytter, 1.1.5: Slagtesvin, 1.1.6: Gylletank (1.060 m³), 1.1.7: Møddingsplads, 8: Ensilagesiloer, 9: Foderlade, 10: Maskinhus/garage, 11: Stuehus. Gylletank (750 m³) nedgravet v. vaskepladsen.

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldtyper i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1. ovenfor.

Kostalden er etableret med sengestald med spalter og robotskrabere. En del af ungdyrstald (1.1.3) er med sengebåse, fastgulv med skraber, mens den øvrige del af stald 1.1.3 er med sengestald med spalter. I den anden ungdyrstald (1.1.2) er en del indrettet med bindestald med riste, mens der i den øvrige del er sengestald med spalter. I ungdyr stalden (1.1.2) er der ligeledes en dybstrøelsesafdeling til de helt små kalve. Også kalvehytterne er indrettet med dybstrøelse. Svinestalden (1.1.5) er indrettet med drænet gulv med spalter.

I Hjørring Kommune stilles der som udgangspunkt krav om et BAT-niveau i eksisterende kvægstalde med spalter svarende til at der udføres effektiv skraber af spaltegulvene.

Kommunen var den 09.11.2009 på besigtigelse på ejendommen. Staldsystemet i ungdyrstald 1.1.3. er sammensat dels af sengestald m fast gulv m skraber og dels af spalteareal uden skraber. Det er i samarbejde ansøger og dennes konsulent efterfølgende besluttet, at der i miljøstyrelsens ansøgningssystem indtastes, således at 2/3 af dyrene i ungdyrstalden (1.1.3.) går på fast gulv med skraber og 1/3 på sengestald med spalter uden skraber. Det er kommunens vurdering, at det vil give det bedste billede af staldsystemet.

For at leve op til Hjørring Kommunes BAT-niveau beskrevet ovenfor burde ansøger reducere for-dampningen fra ungdyrstalden 1.1.2. med 24 kg N og fra ungdyrstalden 1.1.3. med 20 kg N. Spalte-arealeet i ungdyrstalden 1.1.2 er ca. (21*3 m) 63 m². Spaltearealeet i ungdyrstalden 1.1.3 er ca. (22*2,5 m) 55 m².

Ved at implementere skrabere i ungdyrstalden 1.1.2 reduceres den totale ammoniakudledning fra 4.134 kg til 4.110 kg. Med en forventet omkostning til indkøb af robotskraber på ca. 140.000 kr/enhed vil reduktionen af ammoniak modsvare en investering på $140.000 / (4.134 - 4.110) = 5.833$ kr. pr. kg reduceret N. Et alternativ til indkøb af en robotskraber ville være at installere en fast trækstation til skrabere på spaltearealet. Dette lader sig dog ikke gøre rent praktisk, idet skraberfladen fra det faste gulv går ind over spaltefladen, samt at stalden er i flere niveauer.

Ved at implementere skrabere i ungdyrstalden 1.1.3 reduceres den totale ammoniakudledning fra 4.134 kg til 4.114 kg. Med en forventet omkostning til indkøb af robotskraber på ca. 140.000 kr/enhed vil reduktionen af ammoniak modsvare en investering på $140.000 / (4.134 - 4.114) = 7.000$ kr. pr. kg reduceret N.

Begrundelser for fravalg af andre mulige BAT fremgår af kapitel 8.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som nævnt finder kommunen som udgangspunkt, at BAT-niveau for eksisterende spaltestalde til kvæg skal svare til at, der udføres effektiv skrabning af spaltegulvene. En beregning af BAT-niveau i den aktuelle sag med disse forudsætninger giver en samlet emission fra stald og lager i ansøgt situation på 4.090 kg N/år, og en tilsvarende beregning af det ansøgte projekt giver en samlet emission på 4.134 kg N/år.

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen dog, at det ansøgte projekt samlet eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er naturlig ventilation i kostalden og undertryksanlæg i øvrige kvægstalde. Der er etableret varmegenvinding. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus.

I slagtesvinestalde er der undertryksanlæg med frekvensmotor. I forbindelse med ombygning af del af stalden ændres ventilationen i denne del af stalden fra ligetryksanlæg til undertryksanlæg.

Der er naturlig ventilation i kostalden og undertryksanlæg i øvrige kvægstalde. Der er etableret varmegenvinding. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus. I sommerperioden genbruges vand fra mælkekøling som drikkevand til køerne. Detaljer vedr. ventilation fremgår af bilag 1.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilations-systemet. Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen i foregående afsnit (bilag 2).

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet er BAT i den aktuelle sag.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. **Slagtesvin:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **1,00** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{slagtevægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$.
- 4.3.2. **Slagtesvin:** Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

I ansøgningen er der anvendt beregningssystemets normtal (2005/2006) for produktionsniveauet. Disse er: Foderforbrug = 2,87 FE pr. kg tilvækst, råprotein pr. FE = 157,6 g, tilvækst 75 kg.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke overstiger 1,00. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordamning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen, der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Foder sammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres endvidere med en fuldfoderblanding. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Der anvendes fasefodring til slagtesvinene, således at der anvendes forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagting. Ved fasefodring er det muligt at fodre slagtesvinene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie, essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højt fordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Ensilage

Vilkår:

4.4.1. Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

4.4.2. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Ensilage skal opbevares i de fire nye køresiloer på ca. 600 m² hver.

Kommunen vurderer, at især etableringen af nye ensilagesiloer giver mindre risiko for forurening af jord og vandmiljø med næringsstoffer samt færre gener trafikanterne, da hjemtransporten af ensilage koncentrerer på få sammenhængende timer.

4.5. Energi og vandforbrug

Ansøger har opgivet det forventede forbrug af el og vand på årsplan (bilag 1).

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Vaskevand fra malkeanlæg anvendes til rengøring. Kølevand fra mælkekøling (ca. 1 L pr. kg mælk) anvendes til drikkevand til køerne i sommerperioden. Der rengøres hyppigt hos småkalve og i øvrige staldafsnit til kvæg rengøres efter behov. Hos slagtesvin rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.6.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.
- 4.6.2. Hvis ikke vaskepladsen findes i forvejen, skal den befæstede plads udføres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for "Udenoms faciliteter, Vaskeplads til landbrugsmaskiner", nr. 103.11-03, revideret 14.04.09. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Spildevand fra produktionen udgøres af malkeumsvand, vand fra rengøring af stalde og vand fra vaskepladsen samt overfaldevand fra ensilagesiloerne, i alt ca. 1.300 m³. Oversigt over spildevands- og afløbsforhold ses i bilag 2 og af kortet på side 9. Spildevandet ledes til gyllebeholder mens overfladevand fra ensilageplads ledes til separat opsamlingstank. Overfladevand fra øvrige befæstede arealer ledes til grøft og videre ud i Liver Å. Tagvand fra produktionsbygninger samt stuehus ledes til sandfangsbrønd og herfra til drænledning med udløb i Liver Å.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet afsluttes.

4.7. Affaldshåndtering

I bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I bilag 6 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brandhaner mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNTERING

5.1. Gødningstyper og mængder

Den producerede husdyrgødning på ejendommen udgøres både af svine- og kvæggylle samt dybstrøelse fra kvæget. Der produceres i alt på ejendommen ca. 6.150 tons gylle og 41 tons dybstrøelse pr. år.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion og afsætning af husdyrgødning.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Svinegylle	100,00
Kvæggylle*	272,74
Dybstrøelse	6,08
Svinegylle afsat til landbruget, Jonstrupvej 50	- 34,30
Kvæggylle afsat til landbrugt, Jonstrupvej 50	- 33,30
I alt	311,22

* Der "mangler" 7,52 DE i forhold til øvrige opgørelser i nærværende miljøgodkendelse. De afsættes ved afgræsning udenfor udbringningsarealer (se afsnit 4.1.) og skal således ikke indregnes.

5.2. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

5.2.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er 6.152 m³.

Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Derudover er der beregnet 644 m³ overfaldevand fra ensilagesiloerne. Det samlede årlige behov for opbevaring er således ca. 6.796 m³.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.690 m³, hvilket svarer til 10,1 måneders opbevaring. Der findes 2 gyllebeholdere på ejendommen. Derudover er der lejet opbevaringskapacitet på tre andre ejendomme på hhv. 1200, 1060 og 600 m³.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1.1.6	1987	1.060	Flydelag	Fast
Gyllebeholder	Nedgravet v. vaskeplads	1965	750	Fast - beton	Ikke fast
Gyllekanaler			1.020		
Lejet tank, Skallerupvej 105			1.200		
Lejet tank, Magnesmindevej 52			1.060		
Lejet tank, Vejbyvej 59			600		

I alt			5.690		
-------	--	--	-------	--	--

Gyllebeholdernes placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 4.1.

Gyllebeholder 1.1.6. ligger på et terræn, der skræner ca. 3 % mod Liver Å, hvortil der er en afstand på ca. 400 m. Beholderen er ikke forsynet med fast pumpeanlæg. Der foreligger en beredskabsplan, der beskriver hvilken handlinger der skal sættes i gang ved udslip af gylle (se evt. kortbilag 6)

Kommunen vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde gødningsbekendtgørelsens krav.

Kommunen vurderer, at beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skræner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således, at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

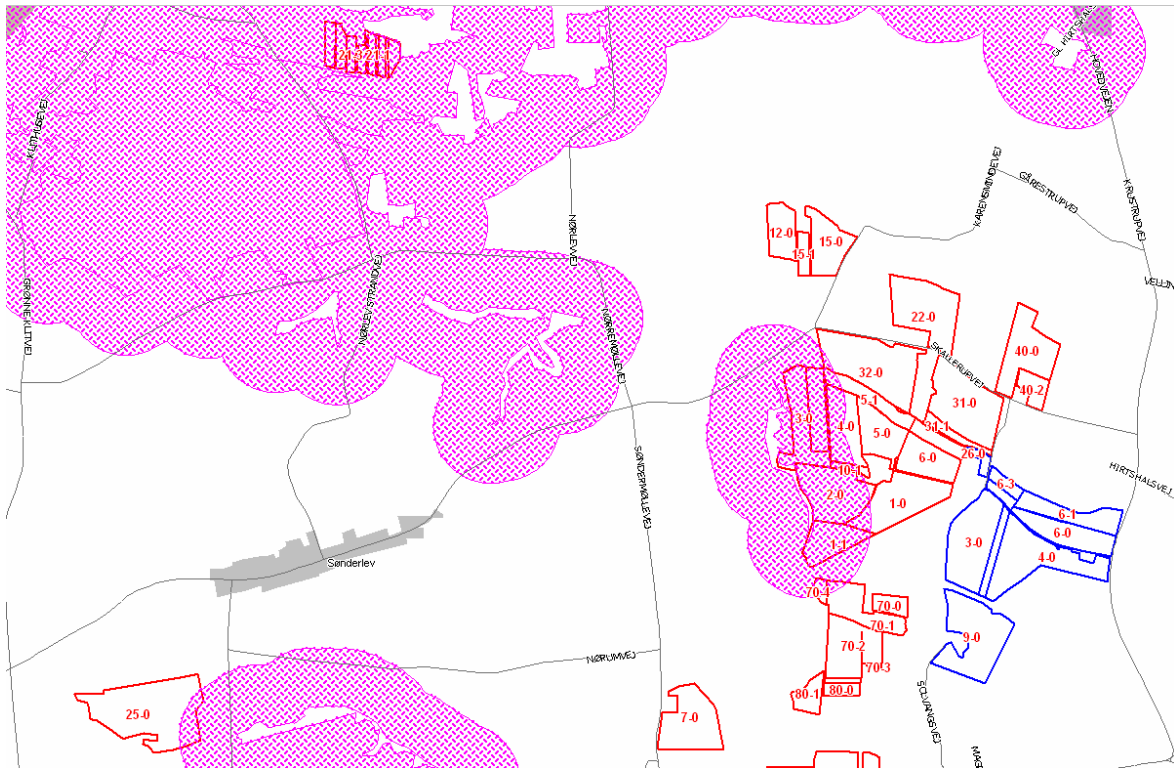
5.3. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Vilkår:

- 5.3.1. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse og ikke nærmere end 300 m fra naturtyper omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- 5.3.2. Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Møddingspladsens placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 4.1 (samt bilag 2). Dybstrøelsen opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank. Dybstrøelsen dækkes ned med plast, da der ikke er daglig tilførsel. På markerne 1-1, 2-0, 3-0, 3-1, 21-1, 21-3, 21-4,

21-5 og 70-4 samt den vestlige del af markerne 1-0, 4-0, 10-1 og den østlige del af mark 25-0 må der ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse, jf. vilkår 5.3.1. og kortet nedenfor.

Oversigt over arealer, hvor der er < 300 m til § 7 naturtyper. Rød/Blå: udbringningsarealer, Lilla: 300 m bufferzone omkring naturealer.

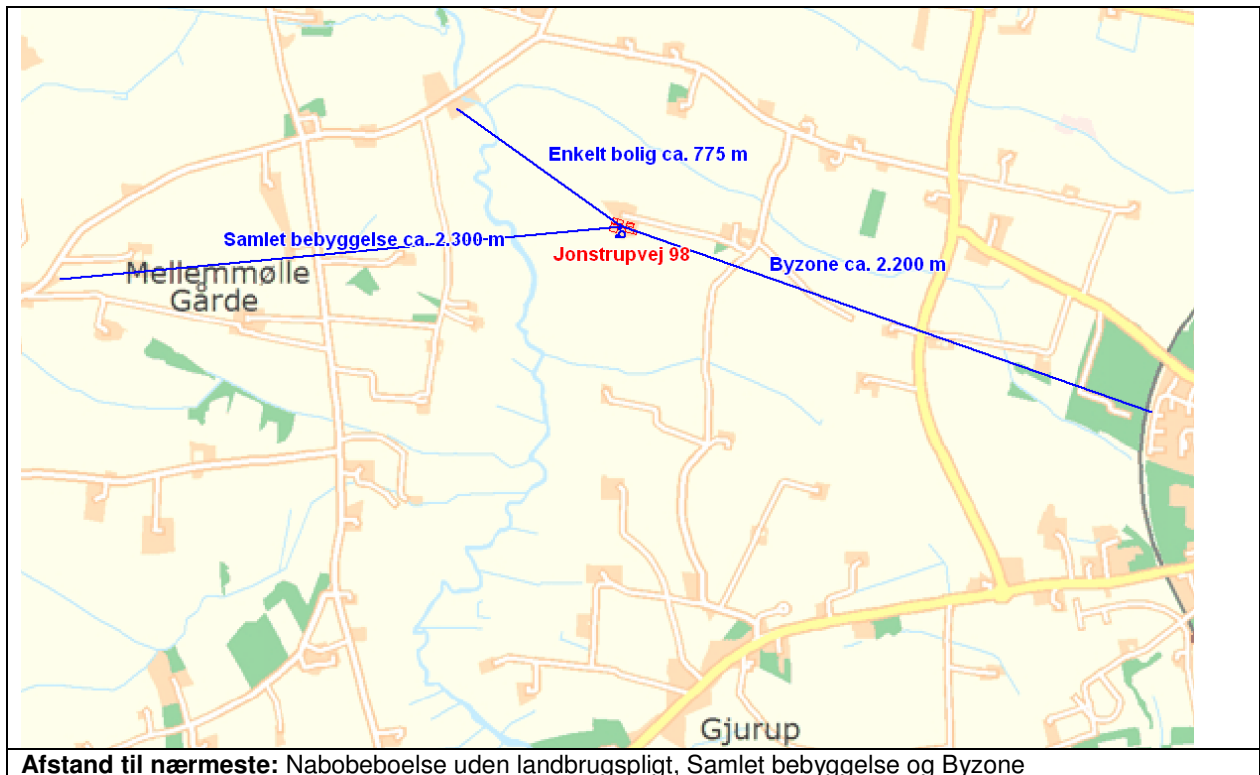
6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) – Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	480	2.200
Samlet bebyggelse	341	2.300
Enkelt bolig	121	775

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtge-
neafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag
fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på
anden ejendom. Den store af de eksisterende gyllebeholdere er med naturligt flydelag, mens den lille
gyllebeholder (nedgravet under vaskepladsen) er forsynet med fast overdækning i form af betonlåg.
Denne overdækning vil medvirke til at nedsætte lugtemissionen fra beholderen.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emis-
sion af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og
grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og
staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvis-
ninger. Fluelarver ved kalvene begrænses med hyppig udmugning. Dette hindrer flueproblemer. Ved
behov anvendes derudover middel mod voksne fluer i løbet af sommeren. I svinestald bekæmpes
fluer med gyllefluer.

Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger ejendommen besøg 4 gange årligt.

Der holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mose-
grise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr
vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

Vilkår:

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er malkeanlæg, foderanlæg i forbindelse med malkerobotterne, gyllepumper, kompressorer og kornblæser. Hovedparten af de stationære støjklender er placeret inde i bygningerne.

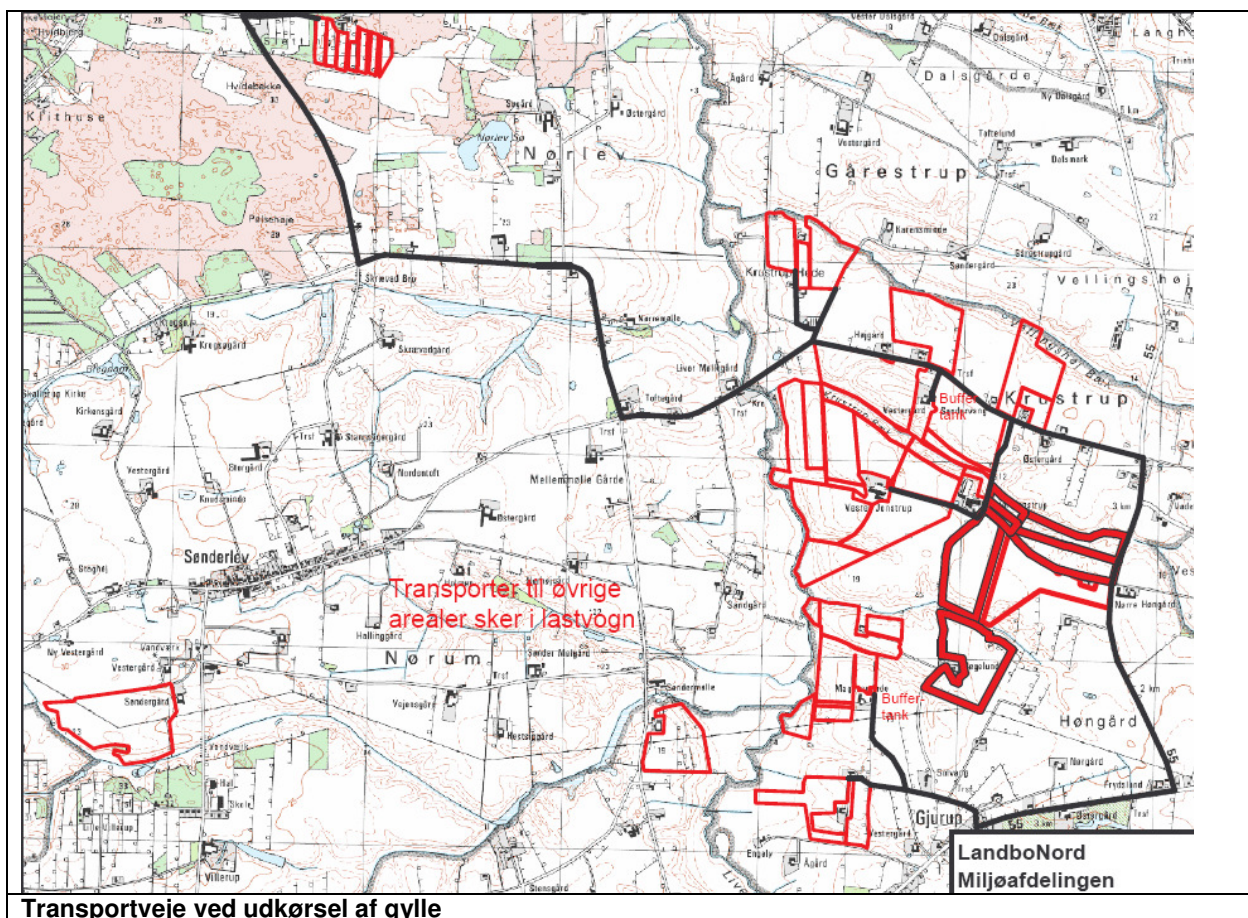
De væsentligste periodiske støjgener vil være fra landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejde samt ved levering af korn og foderstoffer og indkøring af grovfoder. Markarbejde vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis ved ensilering og forårs- og efterårsarbejde i marken). Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventer kommunen, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

6.4. Transport

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af slagtesvin og kvæg sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden. Transportveje for gylle er fastsat, som det fremgår af kortet nedenfor. Gylle til arealer ved Villerupvej og arealer ved Sønder Harritslev transporteres i lastvogn.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Transportveje ved udkørsel af gylle

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De aftalte ruter for transport af gylle, er efter kommunens vurdering de bedst egnede og de, som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler samt i forbindelse med håndtering af halm til strøelse og foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Udendørs lyskilder er markeret på anlægstegningen (bilag 2). Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning.

Der er timer på lys i kostalden, hvor der dæmpes automatisk til natlys. I øvrige staldafsnit til kreaturer dæmpes manuelt til natlys.

I svinestald er der ikke lys om natten. Der anvendes lavenergi-belysning. Om vinteren er grisene endvidere sikret de lovpligtige 8 timers lys.

Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningsystem. Beregningerne viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 4.340 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.134 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 206 kg kvælstof pr. år.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 25 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Fordampningen af ammoniak vil primært ske fra staldventilationen og i mindre omfang fra husdyrbrugets gyllebeholder uden fast overdækning.

Kommunens vurdering af ændringens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, men ændringen kan ikke adskilles fra den eksisterende produktion. Dette gælder både inden- og udenfor Natura 2000 områder.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stad og lager er beregnet til 4.340 kg N/år i nudrift og 4.134 kg N/år i ansøgt drift. Ændringen af bedriften medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 206 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Merdepositionen af ammoniak i to udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til hhv. -0,1 og 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning fra stad og lager er beregnet til hhv. 1,0 og 0,3 kg N/ha per år. Merdepositionen af ammoniak i nærmeste Natura 2000 område er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, men den samlede afsætning fra stald og lager er 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at ændringen, som beskrevet i ansøgningen og med de vilkår, der fremgår af nærværende miljøgodkendelse:

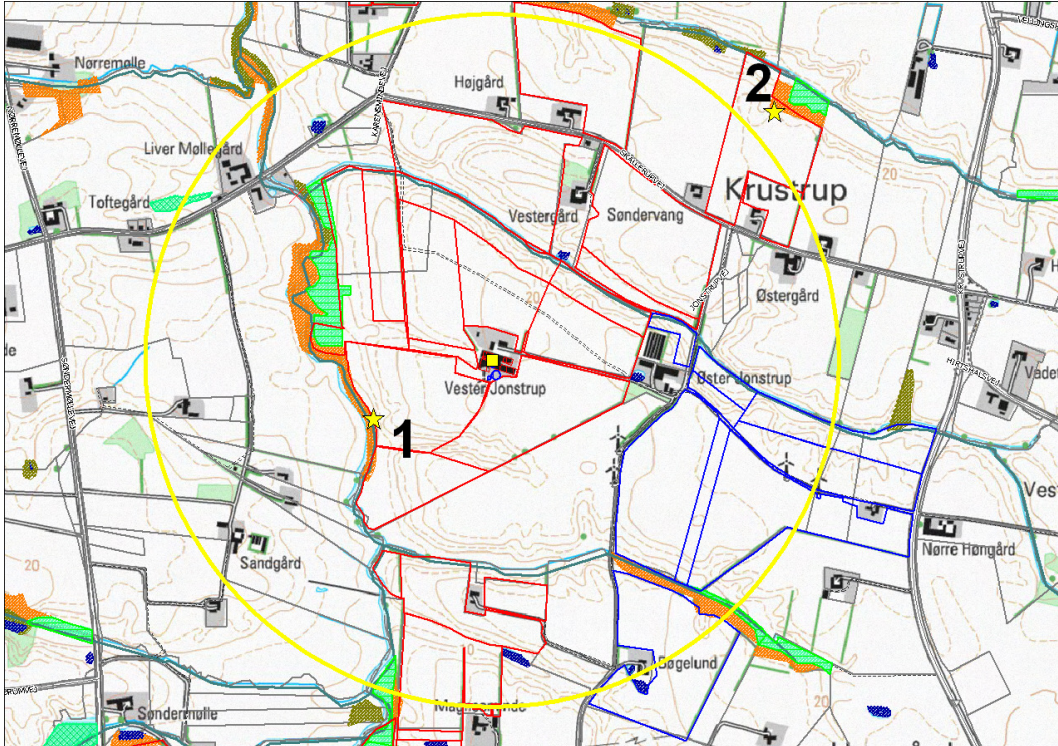
- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II.
- ikke yderligere vil påvirke de beskyttede naturarealer⁴, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Der er i denne vurdering ikke medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 fra bedriften ikke er registreres andre ejendomme med mere end 75 DE.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Skallerup Indlandsklitter, der er den nærmeste fredning med store naturværdier.

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til vandløb beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. I to tilfælde skrånere udbringningsarealerne mere end 6° ned til det beskyttede vandløb Krustrup Bæk.

⁴ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

Kommunen vurderer, at det eksisterende lovkrav om 20 meters udbringningsfri zone er tilstrækkeligt at minimere risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede ændring kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

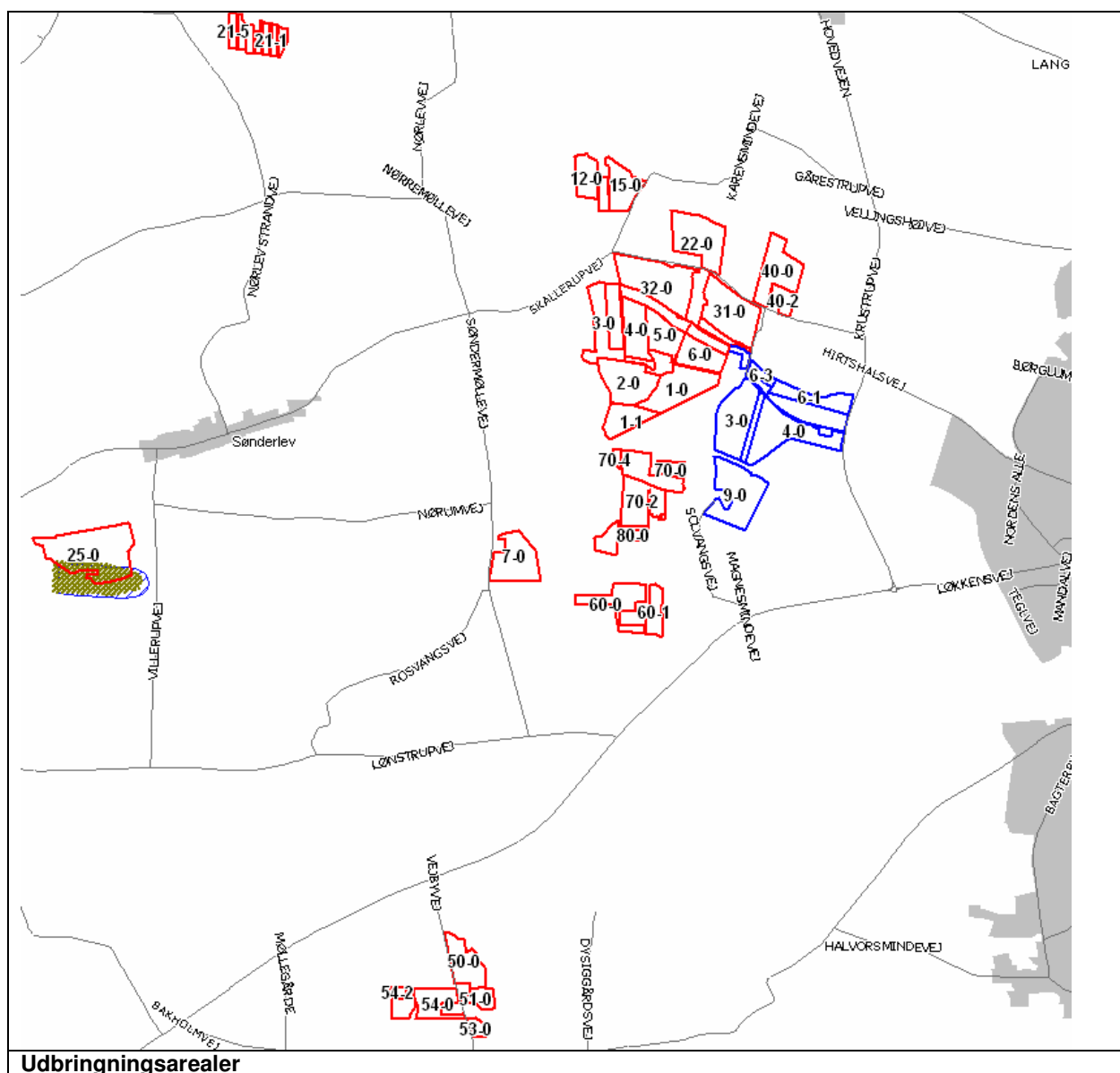
Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 4.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 191,32 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt 48,35 ha udbringningsarealer, der er aftalearealer med tredjemand. Arealerne modtager gylle med 1,7 DE/ha.

En del af mark 25-0 (ca. 3,66 ha) er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Beregningerne med det sædskifte og de ekstra efterafgrøder, der er angivet i ansøgningen, viser dog en reduktion i nitratudvaskningen fra arealerne i den ansøgte drift. Samtlige udbringningsarealer ligger i opland til Skagerak.

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

7.3. Vandløb og søer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skrånere mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven⁶ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringingsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

⁵ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 26 stk. 3

⁶ § 3 i Naturbeskyttelsesloven

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til vandløb beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. I to tilfælde skråner udbringningsarealerne mere end 6° ned til det beskyttede vandløb Krustrup Bæk.

Kommunen vurderer, at det eksisterende lovkrav om 20 meters udbringningsfri zone er tilstrækkeligt at minimere risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt Kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

7.5. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer afvander til Skagerak. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 2 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

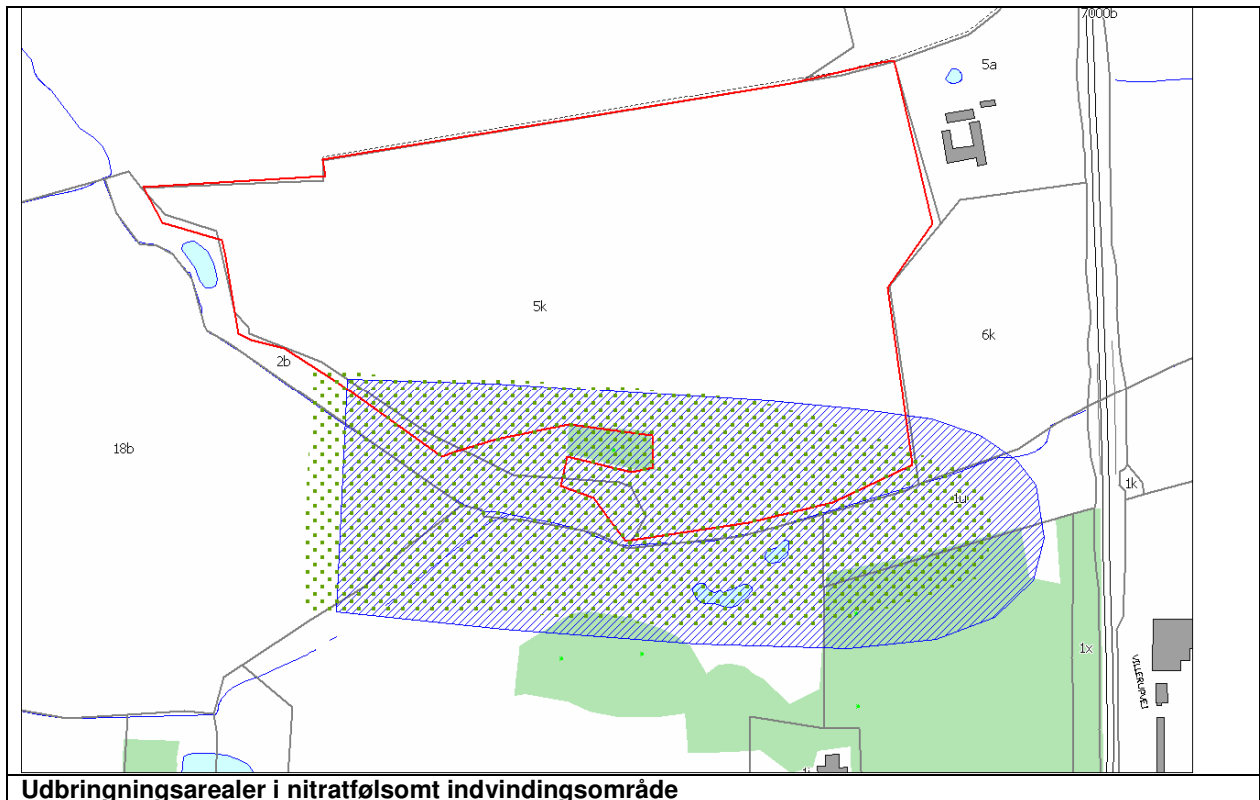
Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår sikrer, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til hav hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne H202 og H203.

7.6. Grundvand

Vilkår:

- 7.6.1. På bedriften skal der hvert år i markerne beliggende i nitratfølsomt område (mark nr. 25-0) være 0,1 % efterafgrøder, svarende til alt oprundet 1 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Efterafgrøderne skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitratfølsomt område, må erstattes af "grønne marker".
- 7.6.2. På bedriftens marker beliggende i nitratfølsomt område (mark nr. 25-0) må ikke anvendes et kvægsædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. bilag 5

Ca. 3,66 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland. Området er kortlagt med lille sårbarhed. Se kortet nedenfor.

Udbringingsarealer i nitratfølsomt indvindingsområde

Kortet viser de marker sydvest for Vester Jonstrup, der overlapper det nitratfølsomme område, der er kortlagt med lille følsomhed (de grønne prikker).

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nudriften til 73 mg/liter. Husdyrmiljøloven stiller krav om, at hvis udvaskningen er over 50 mg nitrat/l fra rodzonen i nudriften, må der ikke ske en stigning fra nudrift til ansøgt produktion.

Dette krav er opfyldt ved valg af standardsædskifte K4, der har et udvaskningsindeks på 92, jf. den gældende oversigt over standardsædskifter, bilag 4 samt 0,1 % ekstra efterafgrøder udover de lovpligtige.

De ovennævnte ca. 3,66 ha i nitratfølsomt område ligger udenfor områder, der er udarbejdet indsatsplaner for.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle og derfor kan overføres til kvægbrug.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT.

Ansøgers egen redegørelse for anvendelsen af bedst tilgængelig teknik er gengivet i de respektive afsnit ovenfor, er præsenteres ansøgers egen redegørelse for alternativer og fravalg. Denne redegørelse er gengivet i *kursiv*.

Management & Egenkontroller

I henhold til BREF er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres

Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov

Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.

Der er fast dyrlægeaftale.

Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.

Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.

Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.

Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).

Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Svinestald og malkeroboter er tilkoblet alarmanlæg.

Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.

Der er vandforsyning fra lukket system. (vandtank er påmonteret marksprøjte)

Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.

Fravalg af luftrensning kvægstalde

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet hovedparten af produktionsbygningerne er med naturlig ventilation.

Fravalg af luftrensning svinestalde

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken renoveret eller gamle staldafsnit.

Der er kommet nyt BAT-blad, men der findes endnu ikke i Danmark et system på markedet. Endvidere vil det kræve en total ombygning af de eksisterende tagkonstruktioner da der vil skulle etableres en centralkanal oppe under loftet. En omkostning der ikke står mål med det ansøgte projekt.

Fravalg af gyllekøling i svinestalden:

Der etableres ikke gyllekøling i det ombyggede staldafsnit, da der kun er tale om ny stiindretning og den eksisterende opbygning med gyllekummer bibeholdes. Endvidere kan den overskydende varme ikke anvendes på ejendommen hvorfor det ikke er at betragte som BAT.

Fravalg af forsuring:

Forsuringsanlægget er fravalgt idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Energiforbruget ved drift af et forsuringsanlæg er endvidere relativt højt (min. 20.000 kwh), hvilket udgør en miljøbelast-

ning i sig selv. Da der er tale om to dyretyper kan der også opstå problemer ved sammenblanding af gyllen og den efterfølgende forsuring. Sidst men ikke mindst kan der forekomme problemer med at få den forsurede gylle rundt i alle kanaler i dette staldsystem – med risiko for dannelse af farlige svovlbrinte til følge.

Kommunen har med baggrund i redegørelsen vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Der sker kun et optimering af produktionen i forbindelse med denne ansøgning – ingen udvidelse af dyreenheder. Ansøgningen skyldes etablering af plansiloer til ensilage samt ombygning i svinestald. Den nuværende kvægproduktion er tilpasset den maksimale ydeevne af malkerobotterne og de bestående kvægstalde. En evt. udvidelse vil kræve anskaffelse af yderligere malkerobotter og etablering af nye staldafsnit. Kvægproduktionen bibeholdes ved en mindre ombygning af et enkelt staldafsnit.

9.2. 0-alternativet

0-alternativet belyser de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, hvis den ændrede produktion ikke etableres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften med bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft. 0-alternativet vil betyde at den nuværende produktionstype opretholdes.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet ikke øges yderligere. Det vil dog også betyde at de oplyste miljøforbedringer ikke etableres.

Det er kommunens vurdering, at den ændrede miljøpåvirkning, der kommer som følge af ændringen på Vester Jonstrup ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra ændringen på Vester Jonstrup, er det kommunens vurdering, at ændringen på Vester Jonstrup ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Vester Jonstrup end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Hirtshals den 25. juni 2010

På vegne af Anne Samsøe-Petersen

Peter L. Birch
Teknik & Miljø
Team Landbrug

10. BILAG

10.1. Bilag 1: Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 2848	Dato 03.06.2009
Oplysninger om ejendommen "Vester Jonstrup", Jonstrupvej 98, Hjørring		

A. Ventilation af driftsbygninger					
Bygning nr.	Antal af-kast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger
1.1.1				Naturlig	
1.1.2	3			Undertryk	
1.1.3	1			-	
1.1.5	7	7,5	0,7	-	frekvens
Bemærkninger: Kostalden er med naturlig ventilation					

B. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Vaskeplads	100	100	Gylletank	Gylletank
Tagvand fra stalde	2800	2845	Dræn/udledning	uændret
Malkestald/mælkerum	550	550	Gylle	gylle
Ensilagepladser	0	644		Opsamling
Bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden.				

C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	21.500 l	25.000 l	1800 l dieseltank (1988) i foderlade
Fyringsolie	5000	5000	2500 l tank (2005) v. gastæt silo
Smøreolie	200 l	200 l	Depot i kostald
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofprognose		
Indkøbt foder	1200 t	1300 t	Siloer i lade svin Siloer ude og i foderlade til kvæg
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		
Rengøringsmidler	500 l	500 l	200 l tromle og 20 kg dunk (tank)
Desinfektionsmidler	500 l	500 l	200 l tromle og 20 kg dunk (tank)
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	81.000	85.000	
Drikkevand og vaskkevand (drift)	8.600	9.000	

Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen

	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Leverede smågrise	3740	3740	750	750	5	5
Salg af slagtesvin	3600	3600	300	300	12	12
Opdræt til kviehotel	50	50	8-9	8-9	6	6
Kører til slagteri	70	70	3	3	24	24
Salg af tyrekalve	85	85	3-4	3-4	26	26
Døde dyr grise	140	140	3	3	50	50
Døde kreaturer	15	15	1	1	15	15
Indkøbt foder	1200 t	1300 t	18 t	18 t	66	72
Eget korn hjem	50 t	50 t	10 t	10 t	5	5
Salg af korn fra mark	250 t	250 t	25 t	25 t	10	10
Gylle	5140	5700	15 t	15 t	343	380
Gylle i lastvogn	500	500	25 t	25 t	20	20
Dybstrøelse		41 t		12 t		4
Halm fra mark	210 t	160 t	5 t	5 t	42	32
Dieselolie	21500	25000	1800	1800	12	14
Fyringsolie	5000	5000	2500	2500	2	2
Andet						
Bemærkninger:						

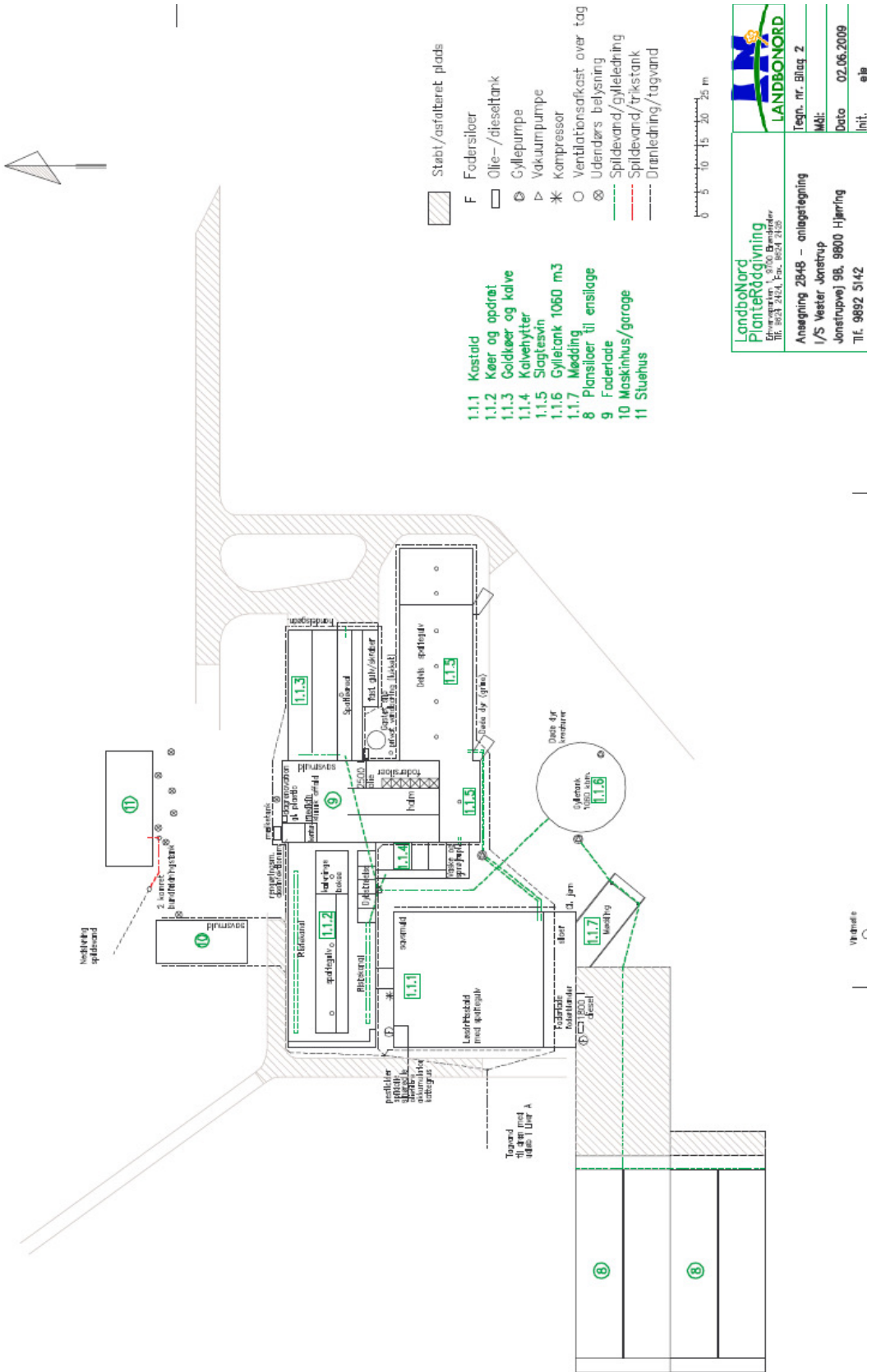
E. Affald

	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	container	Kommunal ordning Ugentlig afhentning
Døde dyr		DAKA
Landbrugsplast	Indendørs i lade	Genbrugsplads
Papir/nylonsække	container	Kommunal ordning Ugentlig afhentning
Klinisk risikoaffald	I kontor i lade	Bortskaffes via dyrlæge
Emballage fra sprøjtemidler	container	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	Depot i stald	Genbrugsplads
Spildolie	-	Genbrugsplads eller Modtagerstation
Oliefiltre	-	-
Akkumulatorer	Depot i stald	Genbrugsplads eller Modtagerstation
Dæk	Skiftes på værksted	værksted
Jern/metal	I lade	Produkthandler
Spraydåser	Depot i stald	Genbrugsplads
Lysstofrør	-	-
Elektronisk affald		-

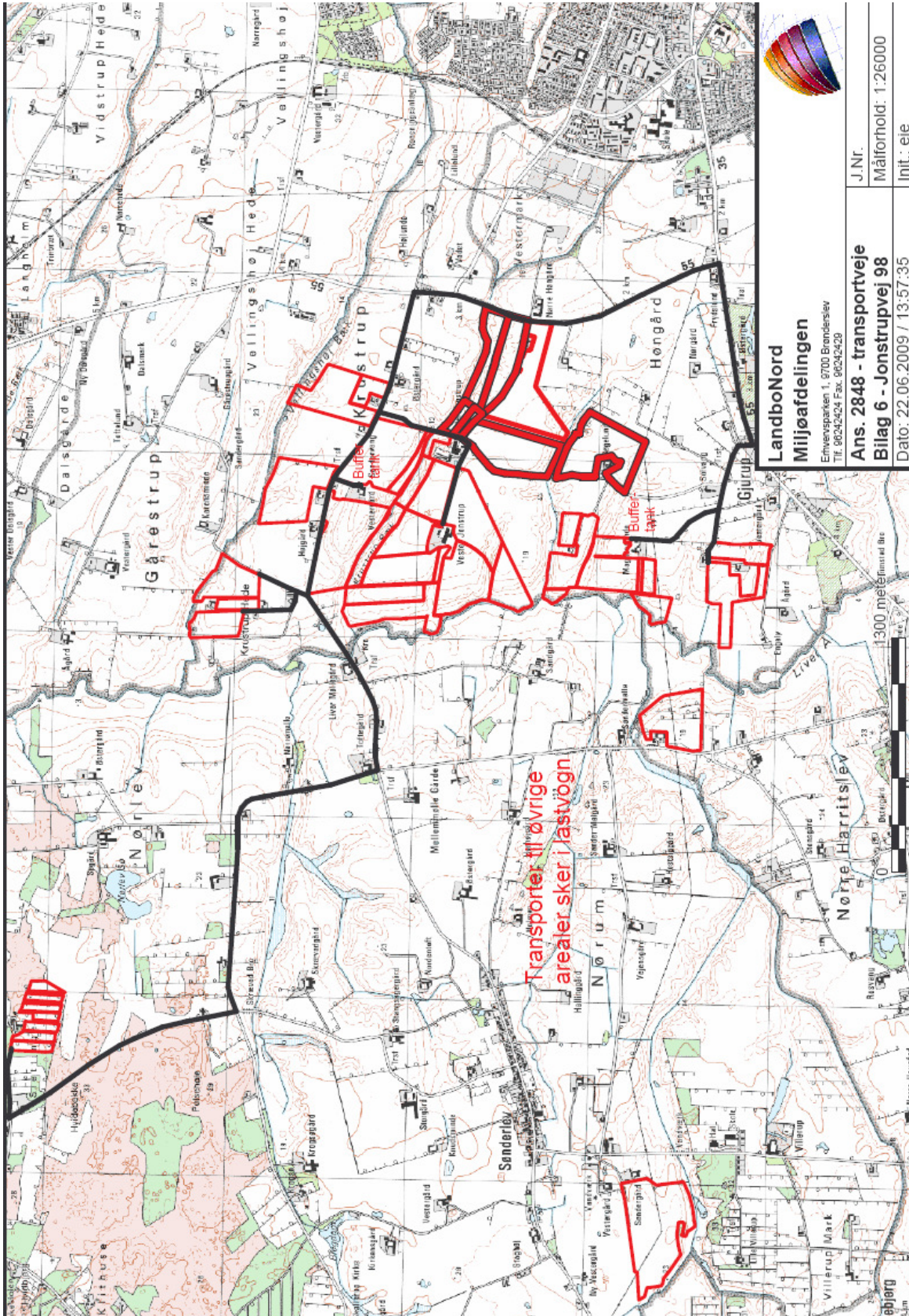
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Døgndrift	Naturlig i kostald	Tagflade/kip
Malkerobotter	døgndrift		
Foderanlæg	5 g pr. døgn		
Kompressor	I forbindelse med robotter		
Gyllepumper	30 min pr. døgn		
Daglig brug af traktor			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

10.2. Bilag 2: Anlægstegetning med nr. på bygningsafsnit og lagre

10.3. Bilag 3: Transportveje

10.4. Bilag 4: Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Naturudtalelse vedr. ansøgning om ændring (§ 12) Jonstrupvej 98

Kommunens vurdering af ændringens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, men ændringen kan ikke adskilles fra den eksisterende produktion. Dette gælder både inden- og udenfor Natura 2000 områder.

Ejendommen ligger omkring 4,7 km fra nærmeste Natura 2000 område. Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6 indebærer, at der skal foretages en vurdering af, om den samlede ammoniakpåvirkning fra ejendommen risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet (Natura 2000 områder). Endvidere skal kommunalbestyrelsen, jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, varetage følgende hensyn: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 29, stk. 2, i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i § 23, varetages.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å (Natura 2000 område 6), der ligger omkring 4,7 km nordvest for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, men der er også arealer langt fra ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å, der ligger omkring 1,6 km fra de nordvestligste udbringningsarealer.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Både merdeposition og den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (Tabel I).

Naturtypens følsomhed overfor tilførsel af luftbåret kvælstof kan beskrives ved hjælp af tålegrænser. Når tålegrænserne er overskredet må det forventes, at naturtypen vil være truet og ikke kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Tålegrænsen for området vurderes til 5,0–10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU 8,5 kg N/ha per år.

Området har mange store naturværdier bl.a. Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested, yngle- og rasteområde for flere arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Det gælder bl.a. spidsnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt. Mygblomst og Pukkellæbe er begge optaget på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Kommunen vurderer, at den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager derfor ikke må overstige 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Eftersom den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, vurderer Kommunen, at ændringen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt Kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og Gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlede areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række plan forhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis merbelastningen med ammoniak er over 0,5 kg N/ha per år eller der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

●Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er ikke andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af ændringen. Kommunen vurderer, at der ikke er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i de nærliggende naturområder.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

●N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stad og lager er beregnet til 4.340 kg N/år i nudrift og 4.134 kg N/år i ansøgt drift. Ændringen af bedriften medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 206 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret overdrev efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt flere overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakdeposition indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge de seneste data fra DMU 11,7 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, der ved ændringen har en formindsket afsætning på 0,1 kg N/ha per år. Den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 1,0 kg N/ha per år. Den beregnede merbelastning overskrider således ikke den tilladte merbelastning på 0,7 kg N/ha per år for § 7 områder, når der ikke er en kumulativ effekt. Naturtypens tålegrænse vurderes at være 12,5 – 17,5 kg N/ha pr. år. Den totale belastning af arealet vurderes med en baggrundsbelastning på 11,7 kg N/ha per år ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen.

En tilførsel på -0,1 kg N/ha per år må derfor betragtes at have en neutral effekt på arealet.

Naturpunkt 2:

Et § 3 overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved ændringen tilføres 0,0 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 0,3 kg N/ha per år. Naturtypens tålegrænse vurderes at være 12,5 – 17,5 kg N/ha per år. Den totale belastning af arealet vurderes med en baggrundsbelastning på 11,7 kg N/ha per år ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen.

En tilførsel på 0,0 kg N/ha per år må derfor betragtes som en uvæsentlig merbelastning.

●Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne støder flere steder op til naturområder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte ændring.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte ændring.

●Stærkt skrående arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skrånere mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven⁸ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til vandløb beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3. I to tilfælde skrånere udbringningsarealerne mere end 6° ned til det beskyttede vandløb Krustrup Bæk.

Kommunen vurderer, at det eksisterende lovkrav om 20 meters udbringningsfri zone er tilstrækkeligt at minimere risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til gødningsudbringningen på de tilgrænsende arealer - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har få udbringningsarealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologiske forbindelser efter Kommuneplan 2009 (Fig. 2).

I områder udpeget til særlig værdifuldt naturområde, skal Kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget til værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i Kommunens naturplanlægningsystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres, og det skal sikres, at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinje 2.3.7 i kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med ændring af bedriften vurderes ikke at i strid med retningslinjer i kommuneplanen.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Skallerup Indlandsklit og Klithuse, der ligger omkring 2,9 km nordvest for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra ændringen.

Af fredningsbestemmelsernes § 1 fremgår det, at fredningen har til formål, at bevare og pleje området overvejende som et indlandsklitlandskab og at regulere offentlighedens rekreative udnyttelse af området.

Området er udpeget til særlig værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i kommuneplan 2009. Hjørring Kommune har iværksat plejeforanstaltninger indenfor de fredede områder.

⁷ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 26 stk. 3

⁸ § 3 i Naturbeskyttelsesloven

Området er sammen med de omkring liggende lokaliteter et enestående botanisk interesseområde af national betydning. Området er således voksested for flere sjældne arter bl.a. Klit-Kambunke, Hjortetunge og Pukkellæbe. Alle tre arter er ekstremt følsomme over for afsætning af ammoniak, da afsætning af ammoniak vil føre til øget tilgroning på lokaliteten. Hjortetunge er kun kendt fra tre steder i Danmark og Pukkellæbe er opført på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Området er ligeledes yngle- eller rasteområde for strandtudse, løgfrø og spidssnudet frø, der alle er opført på habitatdirektivets bilag IV. Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på alle tre arter, da næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Ifølge habitatdirektivet og § 11 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Området kan derfor forventes at få en meget høj målsætning i den fremtidige naturkvalitetsplanlægning, og dermed et område, hvor til der kan stilles skærpede vilkår.

Merdeposition fra ændringen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stad og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU 10,2 kg N/ha per år. Kommunen vurderer, at områdets tålegrænse er 10,0 – 12,5 kg N/ha per år.

Den nedre tålegrænse er således overskredet alene ved den generelle baggrundsbelastning i området. Kommunen vurderer på denne baggrund, at hvis området skal bevare gunstig bevaringsstatus, er det vigtigt, at kvælstofbelastningen fra lokale kilder nedbringes og i hvert fald ikke øges.

Kommunen vurderer, at den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager derfor ikke må overstige 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Eftersom den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, vurderer Kommunen, at ændringen har en neutral effekt på det fredede området.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger omkring 2,9 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Tålegrænsen for området vurderes til 5,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU 8,5 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager derfor ikke må overstige 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt, da den samlede afsætning fra stald og lager er 0,0 kg N/ha per år jf. afsnittet om Natura 2000 områder.

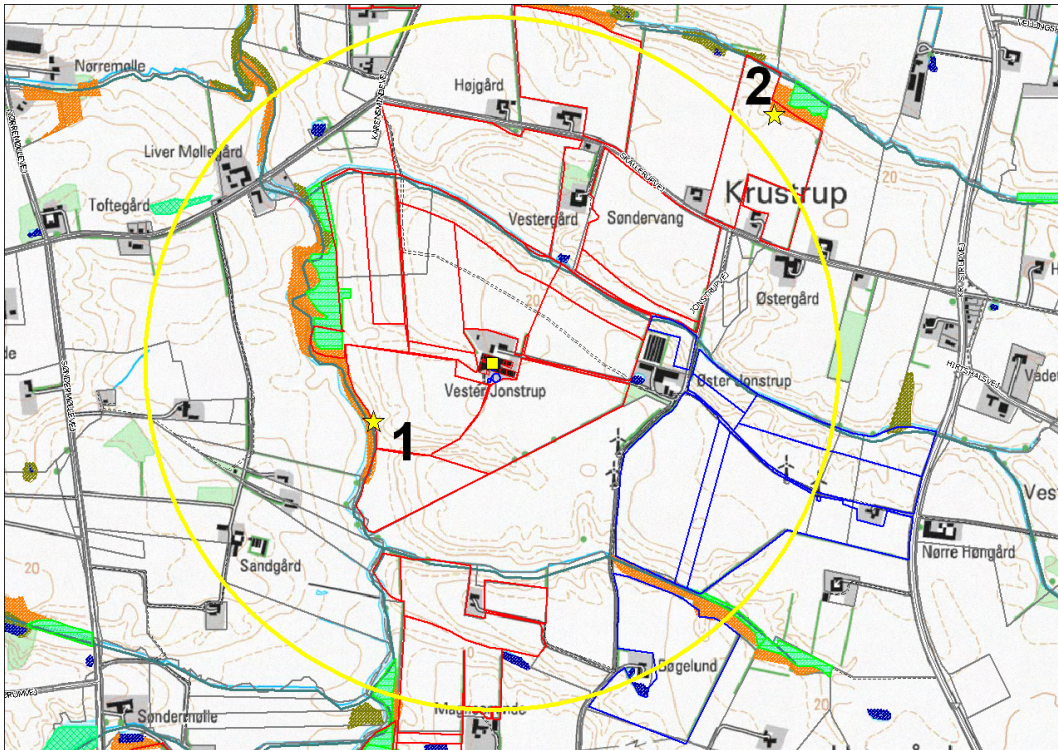
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

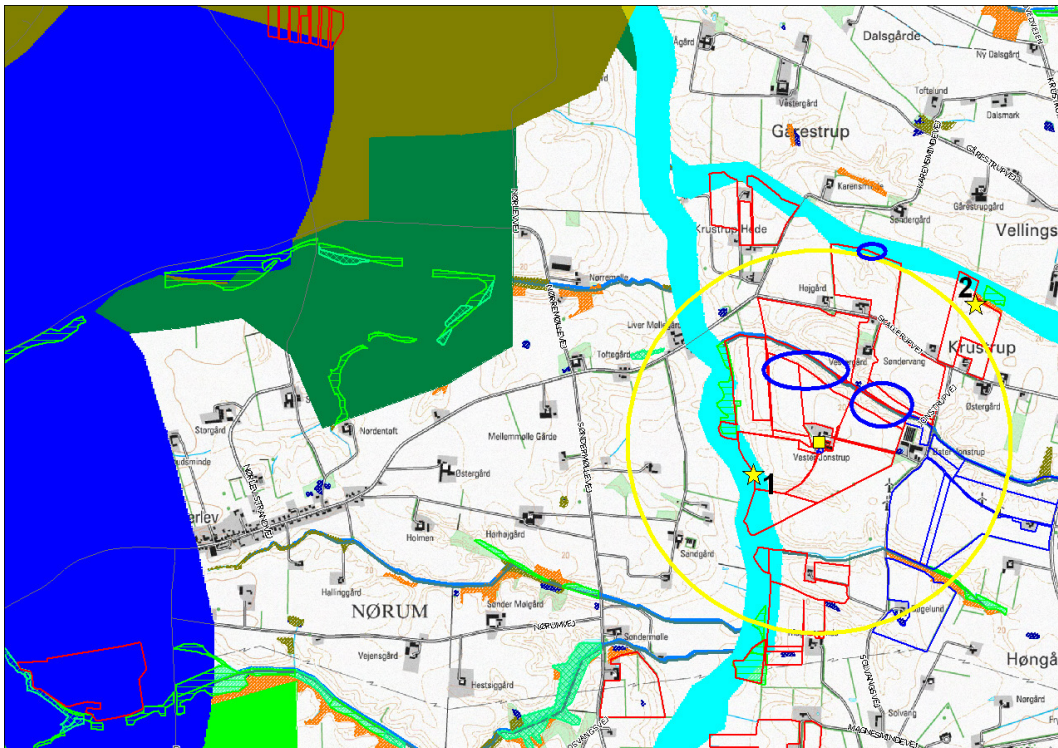
Table I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lageranlæg.

Naturpunkt	1	2	3	4
Naturtype	§ 7 Overdrev	§ 3 Overdrev	Natura 2000 Vandplasken	Indlandsklitterne
Målsætning		Middel	Høj	Høj
Målsætningsmetode*				
Tålegrænse (kg N/ha per år)	12,5 – 17,5	12,5 – 17,5	5,0 – 10,0	10,0 – 12,5
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	11,7	11,7	8,5	10,2
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	-0,1	0,0	0,0	0,0
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	0,7			
Samlet afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	1,0	0,3	0,0	0,0
Tilladt samlet afsætning (kg N/ha per år)		0,8	0,0	0,0
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	340 - 410	1040 - 1080	4700	2900
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	350 - 370	1080 - 1120	4700	2900
Omfattet af lov	Husdyr-loven § 3 Natur- beskyttelses- loven	Husdyr-loven § 3 Natur- beskyttelses- loven	Husdyr-loven Habitat-direktivet	Husdyr-loven § 3 Natur- beskyttelses- loven
Afgørelse efter lov Besigtigede (dato)	Husdyr-loven	Husdyr-loven	Habitat-direktivet	Husdyrloven
Planstatus	Økologisk forbindelse	Økologisk forbindelse	Natura 2000 om- råde Særlig værdifuldt naturområde Økologisk forbin- delse	Særlig værdi- fuldt naturområ- de Økologisk for- bindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode C) eksisterende viden og data.

Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Figur 2. Kommuneplan udpegnig af særlig værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i for ejendommen og udbringningsarealer.

10.5. Bilag 5: Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07

Kvægsædskifter:		Vårkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vinterkorn	Sædskifte-kløvergræs el. vedvarende græs	Helsæd + majs	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
K1	6% efterafgr.	45	5	15	20	15	100	98	80	65
K2	10% efterafgr.	42	8	15	20	15	100	96	80	65
K3	6% efterafgr.	36	4	10	30	20	100	94	70	60
K4	10% efterafgr.	33	7	10	30	20	100	92	70	60
K5	6% efterafgr.	26	4	10	40	20	100	94	60	50
K6	10% efterafgr.	24	6	10	40	20	100	92	60	50
K7	6% efterafgr.	17	3	5	50	25	100	88	50	45
K8	10% efterafgr.	15	5	5	50	25	100	86	50	45
K9	6% efterafgr.	8	2	5	60	25	100	86	40	35
K10	10% efterafgr.	6	4	5	60	25	100	84	40	35
K11	6% efterafgr.				70	30	100	80	30	30
K12	10% efterafgr.				70	30	100	80		
K13	Vedvarende græs				100		100	50		

10.6. Bilag 6: Kort fra beredskabsplan, der viser indsatsområder ved uheld

